

Jak správně připravit data na tisk s 5. barvou – lesklý lak

Tiskoviny je možné lakovat celoplošně nebo jen parciálně, tzn. jen vybrané obrázky, texty či vektorové komponenty. Varianty parciálního laku a jeho použití tak prakticky závisí jen na invenci grafika. Tiskoviny s použitím parciálního laku (třeba jako podtisk na čistém papíře) jsou velmi impozantní a velmi působivé. Můžete takto nechat vyniknout například logo vaší společnosti, klíčové obrázky či texty apod. Pro snadné pochopení celé problematiky je možné si stáhnout tento kompletní návod v PDF a připravená vzorová data, na která se v tomto pojednání odkazujeme.

Limity a doporučení při použití lesklého laku – tzv. „Clear tonerů“

- Lesklý lak je nanášen při tisku v závislosti na pokrytí dané plochy. Digitální stroje společnosti Xerox, které používáme, mají maximální celkové **pokrytí všech 4 barev (CMYK) 240 %**. Pokrytí plochy CMYK + lesklý lak je **max. 260 %**.
- Pro příklad na **červenou barvu** (C=0, M=100, Y=100, K=0), lze nanést lak jen **60 %**. **Černou** (C=0, M=0, Y=0, K=100), lze pak pokrýt **100 % lakem**. Pro **plně sytou černou barvu** s lakem na 100 % je ideální použít kombinaci C=20, M=20, Y=20, K=100.
- Pro použití parciálního laku doporučujeme matně natírané papíry. Efekt parciálního laku na nich více vynikne.
- Lesklý lak nenahrazuje případný UV lak co do tloušťky tohoto typu povrchové úpravy tiskoviny.
- Lesklý lak můžete používat i jako prvek pro případnou personalizaci.
- Lak se dá samozřejmě použít od 0 do 100 %, tzn. i třeba jako zvýraznění přechodu barvy do ztracena s vrchní přechodovou vrstvou laku.

Použití lesklého laku ve stroji Xerox Color 1000

Při využití 5. barvy jsou dvě základní možnosti:

1. Data **neobsahují** předem zadané informace o použití páté barvy.
2. Data **obsahují** informace, resp. přímou barvu, která při tisku bude nahrazena Clear tonerem. Taková data musí obsahovat přesné, předem definované informace, které jsou popsány dále v kapitole *Příprava dat pro tisk s 5. barvou*.

1. Data bez informace o 5. barvě

Pro dodaná data v tiskovém PDF, která neobsahují žádné předem definované informace, je možné na tiskovém stroji (před samotným tiskem) zapnout globálně varianty použití laku na obrázky, texty či vektorové objekty v celém dokumentu.

Je samozřejmě možné použít i kombinaci těchto variant. Další možností je použití laku na celou stranu.

2. Příprava dat pro tisk s 5. barvou

Jako základní program pro sazbu a zlom je použit **Adobe InDesign**. Do dokumentu můžete vkládat jednotlivé elementy programů **Adobe Photoshop** a **Adobe Illustrator**. Finálním exportem tiskového PDF pomocí programu Adobe InDesign

Výhodou může být skutečnost, že 5. barva (lak) nemusí být předem připravena od grafika a lze ji tedy nastavit až při samotném tisku.

Nevýhodou této varianty je omezení individuálního výběru lakovaných objektů v tiskovém dokumentu v PDF. To znamená, že nemůžeme vybrat jen některé obrázky/objekty/texty, ale lak bude aplikován na veškeré obrázky/objekty/texty v celém dokumentu.

získáte soubor (tiskové PDF), který bude obsahovat plné informace tisku s 5. barvou (Clear tonerem). Pro vysvětlení je možné si tento návod stáhnout se vzorovými soubory na našich stránkách www.proxima.net.

Bitmapové obrázky s 5. barvou v Adobe Photoshopu

Možné varianty:

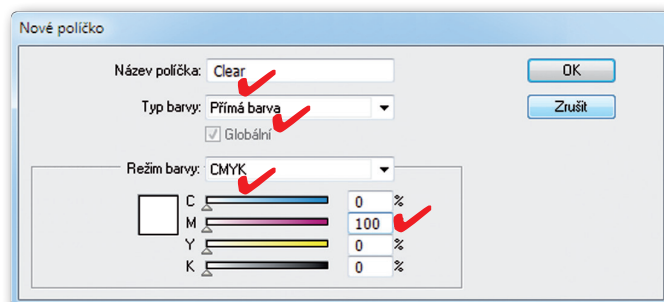
1. **Lak na celý obrázek** – pro tuto verzi použijte **Adobe InDesign** (viz kapitola *Příprava dokumentu s 5. barvou v Adobe InDesignu*).
2. **Lokální lak s použitím jen na část obrázku** – v Adobe Photoshopu (viz zdrojový obrázek *Bazen.tif*) provedete

výběr jen té části obrázku, kterou budete chtít lakovat (viz nový *Bazen maska.tif*). Takto vytvořený obrázek **ve stupních šedi** uložíte a později obarvíte Adobe InDesignem **přímou barvou Clear ve vrstvě Clear**.

Vektorové obrázky s 5. barvou v Adobe Illustratoru

Vytvoření objektu s přidanou 5. barvou (lakem) v Adobe Illustratoru je poměrně jednoduché. Vytvoříme kopii obrázku, který budeme chtít později lakovat a tento objekt obarvíme **nově definovanou přímou barvou**, kterou pojmenujeme **Clear**. Viz obrázek vpravo.

V nastavení barvy zadáme pro dobré znázornění **hodnotu barvy na 100 % M**. Tomuto objektu je nutno nastavit (přes okno *Atributy*) **přetisk**. **Tato volba nesmí být nikde zapomenuta!** Poté dokument uložíme jako soubor typu AI. Tímto je obrázek připraven pro další použití v programu Adobe InDesign (vzorové soubory *Hvezda.ai* a *Hvezda_maska.ai*).

Příprava dokumentu s 5. barvou v Adobe InDesignu

Do základní vrstvy vkládáme veškeré komponenty sazby v prostoru CMYK. Pro další práci s objekty s pátou barvou si vytvoříme **novou vrstvu Clear**. Do **Vzorníku** v Adobe InDesignu vložíme **novou přímou barvu s názvem Clear** a přiřadíme pro zobrazení barvu **100% M** (viz. obr. 1). Tuto barvu potom globálně v rámci InDesignu používáme pro lak. Do vrstvy Clear poté vložíme obrázky s maskou (viz *Bazen maska.tif*) nebo v ní vytváříme objekty laku. Pokud chcete použít přímou barvu (lak) na celý obrázek, stačí ve vrstvě Clear přidat objekt velikostně i pozičně totožný s obrázkem, který chcete lakovat a poté ho vyplnit barvou Clear.

Veškeré objekty přímé barvy v InDesignu je nutné nastavit (přes atributy daného objektu) na **přetisk**. Na závěr připravíme tiskové PDF pomocí přímého exportu z InDesignu. Zde je nutné exportovat s volbou **Vytvořit vrstvy Acrobatu** a použít nastavení minimálně **Kompatibilita s Acrobatem 8**. Tiskové PDF musí obsahovat případné spady, ořezové značky, obrázky v rozlišení 300 dpi a kompletní barevný prostor CMYK + přímá barva Clear (viz. obr. 2, 3 a 4).

Souhrn na co byste neměli zapomenout

- Přímou barvu nazývejte vždy **Clear**.
- Komponenty pro sazbu v Adobe InDesignu s přímou barvou vkládejte pro dobré znázornění do **vrstvy Clear**.
- Je nejlépe dané komponenty v programech udržovat ve **zvláštní vrstvě s názvem Clear**.
- Veškeré objekty přímé barvy musí být vždy nastaveny jako **přímá barva**. Doporučujeme použít pro znázornění této barvy hodnotu 100% M. Je výslovně nutné vždy objekty s touto přímou barvou **nastavit na přetisk** v daných aplikacích.
- Na závěr doporučujeme použít možnosti Adobe Acrobatu se zobrazením menu **Náhled výstupu**. Zde si můžete prohlédnout svá tisková data, jestli se přímá 5. barva zobrazuje správně.

Vzorová data a tento návod v PDF jsou ke stažení:
www.proxima.net/Digitalni-tisk/Priprava-dat-pro-leskly-lak

Pokud si ani po přečtení tohoto návodu nebudete vědět rady, kontaktujte nás na **digitisk@proxima.net** a my Vám rádi pomůžeme s přípravou dat pro tisk.

Použití samotného čistého laku

Obrázek Bazen.tif, bez laku

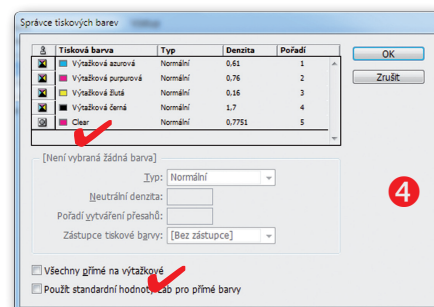
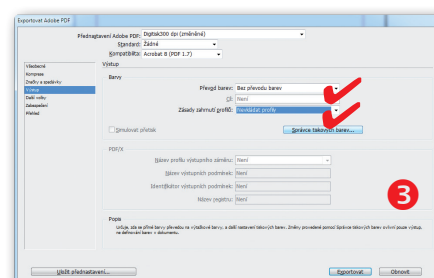
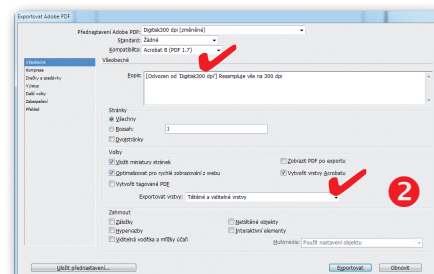
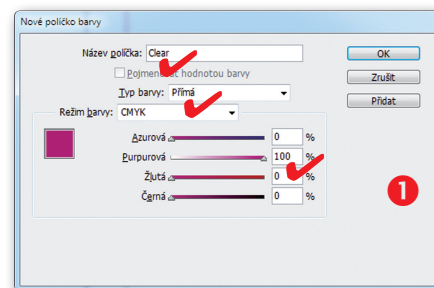
Obrázek Bazen.tif + Bazen maska.tif

Obrázek Hvezda.ai

Obrázek Hvezda.ai + Hvezda_maska.ai

Obrázek Bazen.tif + lak na celou plochu

abcdefghijkl ABCDEFGHI	8 b.
abcdefghijkl ABCDEFGHI	8 b./lak
abcdefghijkl ABCDEFGHI	9 b.
abcdefghijkl ABCDEFGHI	9 b./lak
abcdefghijkl ABCDEFGHI	10 b.
abcdefghijkl ABCDEFGHI	10 b./lak
abcdefghijkl ABCDEFGHI	12 b.
abcdefghijkl ABCDEFGHI	12 b./lak

Texty bez a s lakem